VENDIM
Nr. 50, datë 25.9.2025

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Holta Zaçaj	kryetare;
Marsida Xhaferllari	anëtare;
Fiona Papajorgji	anëtare;
Sonila Bejtja	anëtare;
Sandër Beci	anëtar;
Ilir Toska	anëtar;
Marjana Semini	anëtare;
Genti Ibrahimi	anëtar,

me sekretare Anjeza Puka, në datën 25.9.2025 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen nr. 24 (K) 2024 të Regjistrit Themeltar, që u përket:

KËRKUES: Kostandin Xholli, i përfaqësuar nga avokat Altin Ibro, me prokurë.

SUBJEKT I INTERESUAR: Agjencia e Trajtimit të Pronave, Tiranë, në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr. 10-2015-1185(523), datë 19.5.2015, të Gjykatës së Apelit Durrës; nr. 00-2024-1183, datë 19.3.2024, të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

Dërgimi i çështjes për rigjykim në gjykatën kompetente të apelit.

BAZA LIGJORE: Neni 42 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); nenet 71 e vijuese të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar *(ligji nr. 8577/2000);* neni 460 i Kodit të Procedurës Civile (KPC).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Genti Ibrahimi, mori në shqyrtim parashtrimet me shkrim të kërkuesit Kostandin Xholli (*kërkuesi*), që ka kërkuar pranimin e kërkesës, konstatoi mungesën e prapësimeve me shkrim të subjektit të interesuar, Agjencisë së Trajtimit të Pronave (*ATP*), Tiranë, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I. Rrethanat e çështjes

1. Kërkuesi është një nga trashëgimtarët ligjorë të shtetasit J.Xh. (i biri), për të cilin Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan, me vendimin nr. 2682, datë 22.10.1996, ka vendosur vërtetimin e faktit juridik të pronësisë përpara reformës agrare për një sipërfaqe toke prej 39.2 dynymësh, të ndodhur në fshatin Gjinar, Elbasan, sipas parcelave dhe kufizimeve përkatëse, por pa përcaktuar vendndodhjen e këtyre pronave në hartat treguese të pasurive. Po kështu, me vendimin nr. 1720, datë 22.11.2002, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan ka vendosur vërtetimin e faktit juridik të pronësisë të ish-pronarit J.Xh. edhe për disa pasuri të paluajtshme të ndodhura në fshatin Gjinar, Elbasan, duke përcaktuar vendndodhjen e tyre, e pasqyruar kjo në hartat e përgatitura nga eksperti i thirrur në gjykim.

2. Kërkuesi, në cilësinë e trashëgimtarit ligjor, në datën 27.9.1996, në bazë të ligjit nr. 7698/1993, "Për kthimin dhe kompensimin e pronave" *(ligji nr. 7698/1993)* i është drejtuar Komisionit të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave të Rrethit Elbasan me kërkesë për njohjen dhe kthimin e kompensimin e pronave të ish-pronarit J.Xh. Duke qenë se kërkuesi nuk ka

paraqitur hartat për përcaktimin e vendndodhjes së pronave, kërkesa nuk është marrë në shqyrtim.

3. Me shkresën nr. 710, datë 6.6.2008 të Zyrës Rajonale të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave *(ZRKKP),* qarku Elbasan, është bërë shpallja publike për njoftimin e të gjitha subjekteve që kishin paraqitur kërkesa në ish-KKKP të cilat nuk ishin shqyrtuar ende, duhet të paraqisnin dokumentacionin sipas kërkesave të ligjit nr. 9235/2004 dhe akteve të dala në zbatim të tij. Duke qenë se kërkuesi nuk ka paraqitur dokumente të tjera veç atyre të paraqitura deri në daljen e shpalljes, me vendimin nr. 526, datë 4.9.2008, ZRKKP-ja, Elbasan ka vendosur mosnjohjen e së drejtës së pronësisë të subjektit kërkues, përfaqësues i subjektit të shpronësuar J.Xh.

4. Kundër këtij vendimi kërkuesi ka paraqitur ankim në Agjencinë e Kthimit dhe Kompensimit të Pronave *(sot ATP),* Tiranë. Kjo e fundit, me vendimin nr. 1168, datë 20.11.2008, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të ZRKKP-së, Elbasan, me arsyetimin se kërkuesi nuk ka arritur të provojë me dokumentacionin e duhur ligjor të drejtën e pronësisë të ish-pronarit mbi pasuritë e pretenduara. Duke mos qenë dakord me këto vendime administrative, kërkuesi i është drejtuar gjykatës me padi me objekt kundërshtimin e vendimeve të ZRKKP-së, Elbasan dhe të ish-AKKP-së, Tiranë.

5. Me vendimin nr. 1004, datë 27.4.2010, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan ka vendosur të pranojë padinë e kërkuesit, duke anuluar vendimet e ZRKKP-së, Elbasan dhe të ish-AKKP-së, Tiranë dhe ka njohur të drejtën e pronësisë të ish-pronarit J.Xh. (trashëgimtarëve të tij) mbi një sipërfaqe toke bujqësore pyll, kullotë e livadh prej 89220 m^2, të ndodhur në fshatin Gjinar, Elbasan, në parcelat me sipërfaqet dhe kufizimet sipas vendimit, nga e cila ka vendosur kthimin fizik për sipërfaqen 72097 m^2 dhe kompensimin, në një nga format e parashikuara nga ligji, për sipërfaqen 17123 m^2. Ky vendim është prishur me vendimin nr. 10-2012-1114 (548), datë 9.7.2012 të Gjykatës së Apelit Durrës, dhe çështja është kthyer për rigjykim në gjykatën e shkallës së parë.

6. Në rigjykim, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan, me vendimin nr. 2324 (13-2013-6587), datë 21.11.2013, ka vendosur rrëzimin e padisë si të pabazuar në ligj e në prova, duke vlerësuar se dokumentet e paraqitura nga paditësi (kërkuesi) nuk janë të asnjë prej llojeve të dokumenteve që parashikohen nga ligji si akte për vërtetimin e pronësisë. Sipas gjykatës, me dokumentacionin e paraqitur, nuk provohet pronësia e shtetasit J.Xh. për pronat e pretenduara, ndaj vendimet e ZRKKP-së, Elbasan dhe ish-AKKP-së, Tiranë, që kanë rrëzuar kërkesën, janë të bazuara në ligj e në prova dhe nuk ka vend për cenimin e tyre. Kundër këtij vendimi ka paraqitur ankim kërkuesi.

7. Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr. 10-2015-1185 (523), datë 19.5.2015, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë, duke vlerësuar se ai është marrë në zbatim korrekt të ligjit dhe është i bazuar në provat shkresore të nënshtruara shqyrtimit gjyqësor, ndërsa pretendimet e ngritura në ankim janë të pabazuara. Kundër këtij vendimi ka paraqitur rekurs kërkuesi.

8. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, në dhomën e këshillimit, me vendimin nr. 00-2024-1183, datë 19.3.2024, ka vendosur mospranimin e rekursit, pasi nuk përmban shkaqe nga ato të parashikuara në nenin 472 të KPC-së. Sipas Kolegjit Civil, shkaqet e parashtruara në rekurs ngrenë çështje të vlerësimit të provave dhe fakteve, të cilat dalin jashtë juridiksionit rishikues dhe ligjor të Gjykatës së Lartë.

9. Në datën 25.11.2024 kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*), me ankim kushtetues individual, sipas objektit të tij, i cili, pasi është plotësuar sipas kërkesave të ligjit nr. 8577/2000, është regjistruar në datën 6.12.2024. Kolegji i Gjykatës në datën 5.3.2025 ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në Mbledhjen e Gjyqtarëve, e cila në datën 6.3.2025 ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve.

II. Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

10. ***Kërkuesi*****,** në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar se i është cenuar e drejta për proces të rregullt ligjor, e garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, në drejtim të:

10.1. Së drejtës për t'u njoftuar dhe parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit në gjykim, sepse kërkuesi nuk ka marrë dijeni për datën dhe orën e gjykimit të çështjes në gjykatën e apelit, për shkak se nuk është njoftuar rregullisht dhe njoftimi nuk është realizuar sipas parashikimeve të KPC-së. Gjykata e apelit nuk e ka shqyrtuar çështjen në seancën e datës 5.5.2015, pasi njëri nga anëtarët e trupit gjykues ka pasur pengesa, ndaj ka urdhëruar njoftimin e palëve me shpallje për seancën e radhës. Shpallja për seancën gjyqësore të datës 19.5.2015 nuk është afishuar pranë gjykatës së shkallës së parë, në kundërshtim me nenin 460 të KPC-së, çka provohet nga aktet bashkëlidhur kërkesës (shkresa e kancelarit të Gjykatës të Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Elbasan), sipas së cilës, nga verifikimi dhe kontrolli pranë zyrës së arkivit, nuk rezulton të jetë protokolluar shkresa për periudhën maj 2015 e dërguar nga gjykata e apelit.

10.2. Gjykata e Lartë, në lajthim, shprehet në vendimin e Kolegjit Civil se gjykimi në gjykatën e apelit është bërë në prani të palëve edhe pse kjo verifikohet nga përmbajtja e vendimit të gjykatës së apelit, sipas të cilit çështja është gjykuar në mungesë të palëve ndërgjyqëse. Kërkuesi mundi të paraqesë parashtrime në Gjykatën e Lartë vetëm në datën 15.3.2024, përmes shërbimit postar, dhe në sekretari ditën e hënë, datë 18.3.2024, pra brenda afatit 5-ditor nga njoftimi me shpallje i asaj gjykate i datës 4.3.2024. Nëse verifikohet relacioni i këshilltarit ligjor, ai është simetrik me vendimin dhe mban datën 15.3.2024, ditë e shpallur pushim me VKM-në nr. 156, datë 13.3.2024. Pra, ai daton përpara parashtrimeve të kërkuesit dhe qartazi nuk i ka marrë në konsideratë ato. Për pasojë, nuk është respektuar instrumenti ligjor i kërkuesit "për t'u dëgjuar shkresërisht" për të pasur akses në atë gjykatë dhe për të ngritur çështje që mund të merren parasysh edhe kryesisht nga Gjykata e Lartë.

10.3. Po ashtu, Gjykata e Lartë ka referuar në mënyrë të gabuar si subjekt suksedues të AKKP-së Agjencinë Shtetërore të Kadastrës dhe jo Agjencinë e Trajtimit të Pronave, sipas ligjit. Në prizmin e seriozitetit të shqyrtimit të çështjes dhe gabimeve të tjera të konstatuara, edhe ky element cenon të drejtën për proces të rregullt.

11. ***Subjekti i interesuar, Agjencia e Trajtimit të Pronave,*** nuk ka paraqitur prapësime me shkrim, edhe pse është njoftuar rregullisht.

III. Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimimin e kërkuesit

12. Çështja e legjitimimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja "f" dhe 134, pikat 1, shkronja "i" dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuara në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale dhe mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur.

13. Gjykata vlerëson se kërkuesi legjitimohet *ratione personae,* në kuptim të neneve 131, pika 1, shkronja "f" dhe 134, pika 1, shkronja "i", të Kushtetutës, sepse ka qenë palë në procesin gjyqësor të kundërshtuar dhe ka interes të drejtpërdrejtë në çështjen e parashtruar.

14. Lidhur me kriterin e *shterimit të mjeteve juridike efektive*, sipas neneve 131, pika 1, shkronja "f" dhe 134, pika 1, shkronja "i", të Kushtetutës, Gjykata vëren se kërkuesi i është drejtuar asaj me ankim kushtetues individual pas përfundimit të procesit gjyqësor në të tria shkallët e gjyqësorit të zakonshëm dhe pasi ka shteruar në formë e substancë mjetet e zakonshme të ankimit ndaj vendimeve të gjykatave më të ulëta. Për rrjedhojë, ai nuk ka mjet tjetër juridik në dispozicion për mbrojtjen e të drejtave të tij kushtetuese përveç paraqitjes së ankimit kushtetues individual.

15. Kërkuesi legjitimohet edhe *ratione temporis*, në kuptim të përmbajtjes së nenit 71/a, pika 1, shkronja "b", të ligjit nr. 8577/2000, pasi vendimi më i fundit në kohë i kundërshtuar, ai i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, mban datën 19.3.2024, i cili i është njoftuar avokatit të

kërkuesit përmes postës elektronike në datën 23.7.2024, ndërsa kërkesa është paraqitur në këtë Gjykatë në datën 25.11.2024, dita e parë e punës pas festës zyrtare që përkon me datën 22.11.2024 (dita e premte). Sipas nenit 15, pika 3, të Rregullores për Procedurat Gjyqësore të Gjykatës Kushtetuese, kur afati mbaron në ditë pushimi ose feste, ai shtyhet deri në ditën pasardhëse të punës ose jofestive. Për rrjedhojë, kërkesa është paraqitur brenda afatit ligjor.

16. Për sa i takon legjitimimit *ratione materiae*, kërkuesi ka pretenduar, ndër të tjera, se relacioni i këshilltarit ligjor jo vetëm që është simetrik me vendimin e Kolegjit Civil, çka provon qartazi se pretendimet e tij nuk janë marrë në konsideratë, por edhe mban datën 15.3.2024, ditë e shpallur pushim me VKM-në nr. 156, datë 13.3.2024.

17. Në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar se veprimtaria që ushtron këshilltari ligjor ka karakter këshillues dhe ndihmës, në ndryshim nga ajo e gjyqtarit, që ka karakter vendimmarrës. Rregullat procedurale që normojnë veprimtarinë e Gjykatës së Lartë kanë përcaktuar në mënyrë të qartë rolin dhe pozicionin, si dhe kompetencat e këshilltarit ligjor gjatë procesit të vendimmarrjes *(shih vendimet nr. 49, datë 5.10.2023; nr. 42, datë 19.9.2023, të Gjykatës Kushtetuese)*. Po sipas Gjykatës, kur pretendimet e ngritura kanë të bëjnë me mospërputhje në linjë dhe në arsyetim ndaj akteve të brendshme me natyrë përgatitore dhe ndihmuese dhe vendimeve përfundimtare, kontrolli kushtetues ushtrohet vetëm ndaj këtyre të fundit *(shih vendimin nr. 4, datë 31.1.2024, të Gjykatës Kushtetuese)*. Për rrjedhojë, ky pretendim i kërkuesit është haptazi i pabazuar, pasi jo vetëm që nuk është argumentuar nga pikëpamja kushtetuese cenimi i ardhur në të drejtat e tij për këtë shkak, por, nga ana tjetër, VKM-ja e referuar është e detyrueshme për zbatim ndaj administratës shtetërore dhe nuk është e detyrueshme për zbatim ndaj çdo institucioni tjetër që u përket pushteteve të tjera, në rastin konkret atij gjyqësor.

18. Kërkuesi ka pretenduar edhe cenimin e *së drejtës për t'u njoftuar dhe të parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit në gjykim*, për shkak të mosmarrjes dijeni për datën dhe orën e gjykimit të çështjes në gjykatën e apelit, pasi nuk është njoftuar nga gjykata rregullisht sipas parashikimeve të KPC-së, me pasojë zhvillimin e gjykimit në mungesë të kërkuesit. Sipas kërkuesit, ky pretendim është ngritur edhe në Gjykatën e Lartë, e cila jo vetëm që nuk e ka marrë në shqyrtim atë, por madje, në lajthim, është shprehur se gjykimi në gjykatën e apelit është bërë në prani të palëve. Gjykata, duke pasur parasysh natyrën dhe thelbin e pretendimeve të kërkuesit dhe argumentet e parashtruara në mbështetje të tyre, si dhe në kuptim të parimit të subsidiaritetit të kontrollit kushtetues vlerëson t'i shqyrtojë ato, në vijim, në drejtim të respektimit të së drejtës së aksesit të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor në procesin gjyqësor të zhvilluar në Gjykatën e Lartë.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1. Për cenimin e së drejtës së aksesit të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit

19. Kërkuesi ka pretenduar se ai nuk ka marrë dijeni për datën dhe orën e gjykimit të çështjes në gjykatën e apelit, pasi nuk është njoftuar rregullisht dhe njoftimi nuk është realizuar sipas parashikimeve të KPC-së. Sipas tij, shpallja për seancën gjyqësore të datës 19.5.2015 nuk është afishuar në gjykatën e shkallës së parë, në kundërshtim me nenin 460 të KPC-së, çka provohet nga shkresa e kancelarit të Gjykatës të Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Elbasan, sipas së cilës, nga verifikimi dhe kontrolli pranë zyrës së arkivit, nuk rezulton të jetë protokolluar shkresa për periudhën maj 2015 e dërguar nga gjykata e apelit. Sipas kërkuesit, pretendimi për mosshpalljen e datës së seancës në gjykatën e shkallës së parë, që ka sjellë mosmarrjen dijeni prej tij për gjykimin në gjykatën e apelit, është ngritur edhe në Gjykatën e Lartë, por kjo e fundit, në lajthim, ka konsideruar në vendim se gjykimi është bërë në prani të palëve, edhe pse nga përmbajtja e vendimit të gjykatës së apelit konstatohet se çështja është gjykuar në mungesë. Kërkuesi ka pretenduar se ai ka mundur të paraqesë parashtrime në Gjykatën e Lartë vetëm në datën 15.3.2024, përmes shërbimit postar, dhe në sekretari ditën e hënë, datë 18.3.2024, pra brenda afatit 5-ditor nga njoftimi me shpallje i asaj gjykate i datës 4.3.2024.

20. Në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, e drejta e aksesit u garanton subjekteve të cenuara të drejtën t'i drejtohen një gjykate, e cila do t'i dëgjojë pretendimet e tyre dhe do të shpallë një vendim pas një gjykimi të drejtë dhe publik. Kjo e drejtë e individit nuk përfshin vetëm të drejtën për të vënë në lëvizje gjykatën, por edhe të drejtën për të pasur prej saj një zgjidhje përfundimtare për mosmarrëveshjen objekt gjykimi, pasi aksesi në gjykatë duhet të jetë substancial dhe jo thjesht formal. Në rast se mohohet kjo e drejtë procesi konsiderohet i parregullt, sepse aksesi në gjykatë është, para së gjithash, një kusht kryesor për të realizuar mbrojtjen e të drejtave të tjera të individit *(shih vendimet nr. 22, datë 29.4.2021; nr. 3, datë 23.2.2016, të Gjykatës Kushtetuese)*.

21. Nga ana tjetër, e drejta për proces të rregullt ligjor përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar, që i garantohet individit edhe nga neni 142, pika 1, i Kushtetutës. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë dhe funksioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve se ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë *(shih vendimet nr. 19, datë 21.3.2024; nr. 21, datë 26.9.2022; nr. 67, datë 10.11.2017, të Gjykatës Kushtetuese)*. Detyrimi për garantimin e standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor nuk nënkupton se kërkohet përgjigje e detajuar për çdo pretendim të palëve ndërgjyqëse, por ai varet nga natyra e vendimit në fjalë. Po kështu, Gjykata ka theksuar se mospasqyrimi në pjesën hyrëse të vendimit të Gjykatës së Lartë i shkaqeve të parashtruara nga kërkuesi në shtesën e rekursit, përbën cenim të standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor *(shih vendimin nr. 19, datë 7.7.2022, të Gjykatës Kushtetuese)*.

22. Në kuptim të standardeve të mësipërme dhe referuar fakteve me natyrë kushtetuese të rezultuara gjatë këtij gjykimi, Gjykata do të verifikojë në vijim nëse në rastin konkret kërkuesi ka parashtruar përpara Gjykatës së Lartë pretendime me natyrë kushtetuese për procesin gjyqësor objekt rekursi dhe nëse ajo gjykatë ka ushtruar rolin e saj subsidiar në trajtimin e këtyre pretendimeve.

23. Gjykata, bazuar në aktet e dosjes gjyqësore të administruar për nevoja të këtij gjykimi, konstaton se kërkuesi në datën 5.12.2013 ka paraqitur ankim në Gjykatën e Apelit Durrës për kundërshtimin e vendimit nr. 2324 (13-2013-6587), datë 21.11.2013, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan. Seanca e parë gjyqësore në atë gjykatë është zhvilluar në datën 5.5.2015 dhe referuar procesverbalit të asaj seance rezulton se asnjë nga palët ndërgjyqëse nuk është paraqitur në gjykim. Sipas gjykatës së apelit paditësi (kërkuesi) nuk është paraqitur, edhe pse ka marrë dijeni me shpalljen e datës 10.4.2015. Po nga aktet e dosjes gjyqësore rezulton se me kërkesën e datës 5.5.2015 një nga anëtarët e trupit gjykues ka kërkuar të heqë dorë nga gjykimi i kësaj çështjeje, pasi kishte pengesa ligjore për të marrë pjesë në gjykim, kërkesë kjo që është pranuar, për rrjedhojë është vendosur shtyrja e seancës gjyqësore në datën 19.5.2015, duke u urdhëruar sekretaria për njoftimin e palëve me shpallje. Në dosjen gjyqësore është administruar lista e shpalljes së seancës gjyqësore, si dhe shkresa "Shpallje" e datës 6.5.2015 për njoftimin e seancës së radhës të datës 19.5.2015.

24. Në seancën gjyqësore të datës 19.5.2015, referuar procesverbalit të saj, konstatohet se sërish asnjë nga palët ndërgjyqëse nuk ka qenë e pranishme në gjykim dhe gjykata e apelit ka vendosur zhvillimin e gjykimit "*në mungesë të palëve ndërgjyqëse, të cilat nuk u paraqitën edhe pse kishin dijeni me listë shpalljeje*". Në përfundim të kësaj seance Gjykata e Apelit Durrës ka shpallur vendimin, duke lënë në fuqi vendimin e ankimuar të gjykatës së shkallës së parë, pasi ka vlerësuar se pretendimet e ngritura nga paditësi (kërkuesi) në ankim janë po ato të ngritura gjatë shqyrtimit gjyqësor në shkallën e parë, për të cilat ajo gjykatë ka arsyetuar se përse nuk duhen pranuar, duke iu referuar dispozitave konkrete të ligjit material e procedural, përfundime që gjykata e apelit i ka gjetur të drejta.

25. Në datën 15.6.2015 kërkuesi i është drejtuar Gjykatës së Lartë me rekurs për kundërshtimin e vendimit të gjykatës së apelit, duke ngritur, në thelb, të njëjtat pretendime që ka ngritur edhe përpara gjykatave të faktit, duke kundërshtuar në tërësi atë proces. Referuar të dhënave të publikuara në faqen zyrtare të asaj gjykate, Gjykata konstaton se në datën 4.3.2024 është publikuar lista e çështjeve civile për shqyrtim në dhomën e këshillimit në datën

19.3.2024, ku përfshihej edhe çështja e kërkuesit. Nga aktet e dosjes gjyqësore rezulton edhe se pas publikimit të kësaj date kërkuesi i është drejtuar Gjykatës së Lartë me aktin "Pretendime" të nënshkruar nga avokati i tij, i cili mban datën 15.3.2024 dhe është regjistruar në Gjykatën e Lartë në datën 18.3.2024, një ditë përpara datës së shpallur për shqyrtimin e rekursit në dhomën e këshillimit, ku ka ngritur në mënyrë të shprehur pretendimin për mosmarrjen dijeni për datën dhe orën e zhvillimit të seancës gjyqësore në gjykatën e apelit.

26. Me vendimin nr. 00-2024-1183, datë 19.3.2024, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, në dhomën e këshillimit, ka vendosur mospranimin e rekursit, pasi nuk kishte shkaqe nga ato të parashikuara në nenin 472 të KPC-së. Sipas atij kolegji, gjykata e apelit ka interpretuar dhe zbatuar drejt ligjin (material dhe atë procedural) që ka shërbyer për zgjidhjen e mosmarrëveshjes, ka arsyetuar në mënyrë ezauruese shkakun e vendimmarrjes, nuk janë shkelur dispozitat për juridiksionin dhe kompetencën lëndore, funksionale dhe as tokësore ekskluzive, përbërja e trupës gjykuese ka qenë në rregull dhe nuk ka pasur shkaqe papajtueshmërie, çështja është shqyrtuar në prani të palëve ndërgjyqëse dhe nuk konstatohen shkelje lidhur me procesin e njoftimit të tyre *(shih paragrafin 36 të vendimit të Kolegjit Civil)*.

27. Gjykata vëren se kërkuesi, në mbështetje të pretendimit të tij për mosrespektimin e dispozitave të KPC-së për shpalljen e datës së seancës të datës 19.5.2015 në gjykatën e shkallës së parë, ka paraqitur bashkëlidhur ankimit kushtetues edhe shkresën "Kthim përgjigje" nr. 1761 prot., datë 16.10.2024 të kancelarit të Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Elbasan, sipas së cilës, në përgjigje të kërkesës së kërkuesit për informacion pranë kësaj gjykate nëse ishte protokolluar dhe afishuar shpallja nr. 1239 sistemi, datë 6.5.2015 e Gjykatës së Apelit Durrës për periudhën maj 2015, e ka informuar, se: "*nga verifikimi dhe kontrolli i ushtruar pranë Zyrës së Arkivit nuk rezulton të jetë e protokolluar kjo shkresë për periudhën maj 2015 të dërguar nga Gjykata e Apelit Durrës*".

28. Gjykata, bazuar në sa më sipër, në situatën që kërkuesi rezulton se nuk ka qenë i pranishëm në seancat gjyqësore të zhvilluara në gjykatën e apelit dhe në situatën që ai e ka ngritur një pretendim të tillë përpara Gjykatës së Lartë, i takonte kësaj të fundit që të verifikonte bazueshmërinë në themel të këtij pretendimi me natyrë kushtetuese, për sa kohë që prania fizike në procesin gjyqësor lidhet drejtpërdrejt me garantimin e të drejtave të tjera procedurale të palëve në këndvështrim të së drejtës për proces të rregullt.

29. Gjykata ka theksuar se raporti ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme udhëhiqet nga parimi i *subsidiaritetit*. Respektimi i të drejtave kushtetuese është funksion edhe i gjykatave të zakonshme, për më tepër i Gjykatës së Lartë. Roli i kësaj gjykate, si gjykatë e ligjit, është i një natyre të pazëvendësueshme. Ajo i ka të gjitha mjetet dhe kompetencat për ta bërë vetë këtë rol aktiv, që shkon përtej ligjit dhe synon të drejtën, duke ndikuar efektivisht edhe në vendimmarrjen e gjykatave të shkallëve më të ulëta *(shih vendimet nr. 10, datë 4.3.2021; nr. 3, datë 23.2.2016, të Gjykatës Kushtetuese)*.

30. Në këtë kuptim, Gjykata vlerëson se, referuar natyrës kushtetuese të pretendimeve të parashtruara në Gjykatën e Lartë për cenimin e së drejtë për t'u njoftuar dhe dëgjuar në procesin gjyqësor në gjykatën e apelit, ajo gjykatë, në ushtrim të funksionit të saj, duhej të kishte mbajtur një qëndrim të shprehur në këtë drejtim. Mungesa e pasqyrimit në vendim të shkaqeve të paraqitura nga kërkuesi në aktin "Pretendime", të depozituar pas publikimit të datës së seancës gjyqësore në Gjykatën e Lartë, si dhe mosdhënia atyre përgjigje të arsyetuar, edhe pse këto shkaqe janë dukshëm me natyrë kushtetuese, passjell cenim të së drejtës së aksesit. Për rrjedhojë mospranimi i rekursit duke u mjaftuar vetëm me shqyrtimin *de plano* të çështjes dhe me arsyetimin e kufizuar se shkaqet e rekursit nuk janë nga ato të parashikuara nga ligji, pa i dhënë përgjigje të arsyetuar pretendimit me natyrë kushtetuese, vë në dyshim respektimin e së drejtës së aksesit në atë gjykatë, e cila përfshin edhe të drejtën për të marrë përgjigje për të gjitha pretendimet e tij.

31. Gjykata vëren, gjithashtu, se Gjykata e Lartë në vendimin e saj është shprehur se "*çështja është shqyrtuar në prani të palëve ndërgjyqëse...*", ndërkohë që, siç konstatohet lehtësisht nga aktet e administruara në gjykim dhe nga vetë përmbajtja e vendimit të gjykatës së apelit,

gjykimi në atë gjykatë është bërë në mungesë të të dyja palëve ndërgjyqëse. Kjo e dhënë e gabuar në vendimin e Gjykatës së Lartë është e tillë që vë në dyshim respektimin e së drejtës për proces të rregullt edhe në drejtim të standardit të arsyetimit të vendimit. Për më tepër, po në drejtim të këtij standardi, Gjykata konstaton se në vendimin e Gjykatës së Lartë ka edhe një gabim material që ka të bëjë me të dhënat e palëve ndërgjyqëse, ku si palë e paditur është shënuar si subjekt suksedues i AKKP-së, Agjencia Shtetërore e Kadastrës dhe jo Agjencia e Trajtimit të Pronave.

32. Në përfundim, Gjykata çmon se pretendimet e kërkuesit për cenimin e së drejtës së aksesit të lidhur me standardin e arsyetimit në Gjykatën e Lartë janë të bazuara, sipas arsyetimit të mësipërm të këtij vendimi, ndaj kërkesa pranohet pjesërisht.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja "f" dhe 134, pika 1, shkronja "i", të Kushtetutës, si dhe nenit 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI**:**

1. Pranimin pjesërisht të kërkesës.
2. Shfuqizimin e vendimit nr. 00-2024-1183, datë 19.3.2024, të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.
3. Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë më 25.9.2025.
Shpallur më 10.11.2025.

Kryetare: Holta Zaçaj
Anëtar: Fiona Papajorgji, Marsida Xhaferllari, Sonila Bejtja, Marjana Semini
Anëtar kundër: Sandër Beci, Ilir Toska, Genti Ibrahimi

MENDIM PAKICE

1. Në gjykimin kushtetues të çështjes që i përket kërkuesit Kostandin Xholli, me objekt shfuqizimin e vendimeve nr. 10-2015-1185(523), datë 19.5.2015, të Gjykatës së Apelit Durrës dhe nr. 00-2024-1183, datë 19.3.2024, të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, jemi kundër qëndrimit të shumicës, pasi vlerësojmë se kërkesa duhej të ishte rrëzuar për shkak të pabazueshmërisë në themel të pretendimit për cenimin e së drejtës së aksesit të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor.

2. Kërkuesi e ka mbështetur këtë pretendim në faktin se në vendimin e Gjykatës së Lartë nuk gjejnë pasqyrim shkaqet e parashtruara prej tij në shtesën e rekursit, të cilat, për këtë shkak, as nuk janë marrë në shqyrtim prej asaj gjykate. Shumica, pasi ka marrë në shqyrtim këtë pretendim, ka arritur në përfundimin se mungesa e pasqyrimit në vendim të shkaqeve të paraqitura nga kërkuesi në aktin "Pretendime", të depozituar pas publikimit të datës së shqyrtimit të rekursit në seancë gjyqësore në Gjykatën e Lartë, si dhe mosdhënia atyre përgjigje të arsyetuar, edhe pse këto shkaqe janë dukshëm me natyrë kushtetuese, passjell cenim të së drejtës së aksesit. Për rrjedhojë, sipas shumicës, mospranimi i rekursit duke u mjaftuar vetëm me shqyrtimin *de plano* të çështjes dhe me arsyetimin e kufizuar se shkaqet e rekursit nuk janë nga ato të parashikuara nga ligji, pa i dhënë përgjigje të arsyetuar pretendimit me natyrë

kushtetuese që ka të bëjë me cenimin e së drejtës për t'u njoftuar dhe dëgjuar në procesin gjyqësor në gjykatën e apelit, vë në dyshim respektimin e së drejtës së aksesit në atë gjykatë, e cila përfshin edhe të drejtën për të marrë përgjigje për të gjitha pretendimet e tij. Po sipas shumicës, Gjykata e Lartë, në ushtrim të funksionit të saj, referuar natyrës kushtetuese të këtyre pretendimeve të parashtruara nga kërkuesi në aktin "Pretendime", duhej të kishte mbajtur qëndrim të shprehur në këtë drejtim *(shih paragrafët 30-31 të vendimit)*.

3. Ne, gjyqtarët në pakicë, nuk pajtohemi me këtë vlerësim të shumicës. Për këtë mbajmë në konsideratë faktet në lidhje me parashtrimet, shtesën e rekursit, sikurse ato janë pasqyruar kronologjikisht dhe në mënyrë të përmbledhur edhe nga shumica *(shih paragrafin 25 të vendimit),* në referim të të cilave mund të analizohet se vendimi i Gjykatës së Apelit Durrës mban datën 19.5.2015 dhe kërkuesi në datën 15.6.2015 ka ushtruar të drejtën e rekursit për kundërshtimin e atij vendimi. Në vijim, pas publikimit të listës së çështjeve civile për shqyrtim në dhomën e këshillimit në datën 19.3.2024, ku përfshihej edhe çështja e kërkuesit, pra pas rreth 9 vjetësh nga paraqitja e rekursit, ai i është drejtuar Gjykatës së Lartë me aktin "Pretendime" të nënshkruar nga avokati i tij, i cili mban datën 15.3.2024 dhe është regjistruar në Gjykatën e Lartë në datën 18.3.2024, që do të thotë vetëm një ditë përpara datës së planifikuar dhe të shpallur për shqyrtimin e rekursit në dhomën e këshillimit. Në këtë akt kërkuesi ka ngritur shkaqe të reja për të mbështetur kërkimin e tij për shfuqizimin e vendimit objekt ankimi, siç është ai për mosmarrjen dijeni për datën dhe orën e zhvillimit të seancës gjyqësore në gjykatën e apelit.

4. Për rrjedhojë, akti "Pretendime", që përbën shtesë të shkaqeve të rekursit, daton shumë vjet pas paraqitjes së rekursit në Gjykatën e Lartë, pra pas kalimit të afatit ligjor për ushtrimin e së drejtës së rekursit. Dispozitat procedurale civile që parashikojnë mjetet dhe afatet e ankimit në Gjykatën e Lartë (neni 442 i KPC-së), sipas përmbajtjes së tyre në kohën e ushtrimit të rekursit, kanë parashikuar afatin 30-ditor për paraqitjen e këtij mjeti ankimi (neni 443 i KPC-së), afat ky që fillonte nga dita e nesërme e shpalljes së vendimit përfundimtar (neni 444 i KPC-së). Po kështu, sipas dispozitave procedurale civile, shkaqet e rekursit janë përcaktuese për kufijtë e shqyrtimit të çështjes nga ajo gjykatë (neni 473/a i KPC-së). Referuar këtyre rregullimeve ligjore, kohëzgjatja e procesit gjyqësor në Gjykatën e Lartë, pra periudha kohore nga paraqitja/regjistrimi i rekursit/çështjes dhe deri në shqyrtimin e tij nga kolegji në dhomën e këshillimit/seancë gjyqësore, nuk nënkupton dhe as mund të shërbejë si shkak për t'i dhënë palës rekursuese të drejtën për të paraqitur vazhdimisht dhe në çdo kohë pretendime ose shkaqe të reja për kundërshtimin e procesit gjyqësor në gjykatat e faktit, përtej atyre të parashtruara në rekurs dhe as për të zgjeruar kufijtë e shqyrtimit të çështjes nga Gjykata e Lartë.

5. Në jurisprudencën e saj Gjykata është shprehur se e drejta e aksesit mund të kufizohet kur bëhet fjalë për kushtet e pranueshmërisë së një ankimi, siç janë afatet e përcaktuara në Kushtetutë dhe ligje, të cilat janë në funksion të parimit të sigurisë juridike *(shih vendimet nr. 40, datë 22.12.2022; nr. 18, datë 31.3.2014; nr. 17, datë 19.6.2009, të Gjykatës Kushtetuese).* Po ashtu, Gjykata ka mbajtur qëndrimin se nuk është arbitrar interpretimi i ligjit procedural nga Gjykata e Lartë për papranueshmërinë e shtesës së rekursit, interpretim sipas të cilit, bazuar në nenin 473/a të KPC-së, ajo e shqyrton çështjen brenda kufijve të rekursit, përveç rasteve kur ligji i jep të drejtën të investohet kryesisht, ndërkohë që në kushtet kur shqyrtimi gjyqësor kufizohet vetëm brenda shkaqeve të parashtruara në rekurs, shkaqet e reja të parashtruara në shtesën e rekursit nuk mund të merren në vlerësim, pasi për shkak të ligjit janë të papranueshme *(shih vendimin nr. 30, datë 18.4.2024, të Gjykatës Kushtetuese)*.

6. Për rrjedhojë, çdo shkak i paraqitur gjatë kohës që çështja është në pritje të shqyrtimit të saj në Gjykatën e Lartë, në rastin konkret dukshëm jashtë afatit ligjor për atë mjet ankimi, nuk mund të merret në shqyrtim nga ajo gjykatë, pra të marrë përgjigje përfundimtare lidhur me (pa)bazueshmërinë në ligj.

7. Po sipas shumicës, Gjykata e Lartë në vendimin e saj është shprehur se "*çështja është shqyrtuar në prani të palëve ndërgjyqëse...*", ndërkohë që, nga aktet e administruara në gjykim dhe nga vetë përmbajtja e vendimit të gjykatës së apelit, gjykimi në atë gjykatë është bërë në

mungesë të të dyja palëve ndërgjyqëse. Sipas shumicës, kjo e dhënë e gabuar në vendimin e Gjykatës së Lartë është e tillë që vë në dyshim respektimin e së drejtës për proces të rregullt edhe në drejtim të standardit të arsyetimit të vendimit. Për më tepër, po në drejtim të këtij standardi, shumica ka vlerësuar se në vendimin e Gjykatës së Lartë ka edhe një gabim material që ka të bëjë me të dhënat e palëve ndërgjyqëse, ku si palë e paditur është shënuar si subjekt suksedues i AKKP-së, Agjencia Shtetërore e Kadastrës dhe jo Agjencia e Trajtimit të Pronave *(shih paragrafin 31 të vendimit)*.

8. Për ne, gjyqtarët në pakicë, edhe pse dukshëm në vendimin e Gjykatës së Lartë ka një pasaktësi në lidhje me praninë e palëve në gjykimin në gjykatën e apelit, i cili, siç rezulton nga aktet e dosjes gjyqësore, është zhvilluar në mungesë të të dyja palëve ndërgjyqëse, kjo pasaktësi nuk është e tillë që të vërë në dyshim atë vendimmarrje. Po ashtu, edhe gabimi material që ka të bëjë me të dhënat e palëve ndërgjyqëse, ku si palë e paditur është shënuar si subjekt suksedues i AKKP-së, Agjencia Shtetërore e Kadastrës dhe jo Agjencia e Trajtimit të Pronave, nuk është argumentuar se përse e bën të cenueshëm vendimin në situatën që kërkuesi në lidhje me këtë aspekt nuk ka argumentuar nga pikëpamja kushtetuese pasojat në të drejtën e tij për proces të rregullt, apo se një pasaktësi e tillë në vendimin e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë e bën vendimin alogjik ose arbitrar. Në këtë drejtim vlen të përmendet se në jurisprudencën e saj Gjykata ka pohuar se ndikim të drejtpërdrejtë në një proces ligjor kanë ato shkelje thelbësore, vërtetimi i të cilave do të cenonte të drejtat dhe liritë themelore të individit. Gjatë shqyrtimit të pretendimeve për të drejtën për proces të rregullt nuk mjafton vetëm konstatimi i shkeljes procedurale, por duhet të analizohet karakteri i saj, pasojat që kanë ardhur për kërkuesin dhe për interesat që ai përfaqëson *(shih vendimet nr. 30 datë 18.4.2024; nr. 9, datë 26.2.2015; nr. 21, datë 1.10.2008, të Gjykatës Kushtetuese)*.

9. Për sa më lart, ne jemi të qëndrimit se pretendimet e kërkuesit janë të pabazuara, ndaj kërkesa duhej të rrëzohej për shkaqet si më sipër.

Anëtar: Genti Ibrahimi, Ilir Toska, Sandër Beci